

ACTIVITATEA CLUBULUI SPORTIV „AVÂNTUL” DIN SEBEȘ ÎN PERIOADA 1923-1933

Călin ANGHEL*

The Activity of the “Avântul” Sport Club of Sebeș between 1923 and 1933

Abstract. *The sport club that forms the subject of this study was constituted on 15 April 1923. It inherited the resources and also the debts of another sports association, “Avram Iancu”, which had been active for only three years before it was liquidated in 1923 due to its accumulating debts. This new association undertook an important activity, supporting sports such as soccer, tennis, gymnastics, skating and boat rides on the lake in the town’s park. Gradually, the available sports diversified; the club now offering more activities, for example skiing and mountain tourism. In order to support these, the township permitted the construction of a sports centre in Arini Park which has, over time, been constantly developed and modernized.*

Keywords: *sports association, interwar period, soccer, tennis, skating.*

Cuvinte-cheie: *societate sportivă, perioada interbelică, fotbal, tenis, patinaj.*

Prelucrarea recentă a unui mic fond arhivistic, alcătuit din documente emise de Clubul Sportiv „Avântul” din Sebeș, deținut de Muzeul Municipal „Ioan Raica” din localitate, și inventariat în Biblioteca documentară a acestuia, a relevat informații inedite despre activitatea unei societăți sportive ce a desfășurat o activitate intensă în slujba comunității în perioada interbelică. Abundența datelor furnizate, în contrast cu penuria contribuțiilor istoriografice dedicate sportului, în general, și celui local, în special, dar și complexitatea realităților dezvăluite, s-au numărat printre principalele motive care au stat la baza inițierii acestei cercetări. Limitele temporale enunțate încă din titlul studiului, sunt cele impuse de materialul documentar aflat în fondul arhivistic amintit, acesta fiind alcătuit, în cea mai mare parte, din acte emise de clubul sportiv în perioada 1923-1933.

Preliminarii

Efervescența fenomenului sportiv, ce a cuprins întregul continent european după Primul Război Mondial, nu a ocolit nici Transilvania, de acum parte a României Mari. Și aici, în perioada interbelică, s-au înființat numeroase cluburi și asociații sportive care au animat viața de zi cu zi a locuitorilor orașelor și comunelor ardelenene. În 1919 s-a constituit „Societatea Sportivă a Studenților Universitari” din Cluj, transformată în 1920 în Clubul Sportiv „Universitatea” („U” Cluj)¹. În același an, la Arad s-a înființat Clubul Sportiv

* Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România; e-mail: calin.anghel@uab.ro.

¹ *Enciclopedia sportului* 2015, vol. IV, p. 437.

„Olimpia”², iar în 1921, la Alba Iulia, s-a constituit „Societatea Sportivă Liceul Mihai Viteazul”³. În 1924 a luat ființă „Clubul Sportiv Muncitoresc din Alba Iulia” (CSMA), care, în același an, și-a schimbat numele în „Clubul Sportiv Unirea”⁴. La Deva, în 1926, s-a constituit Clubul Sportiv „Corvinul”⁵, iar în 1927, la Mediaș își începea activitatea „Societatea Sportivă Muncitorească”⁶. Acestea sunt numai câteva exemple din multitudinea de cluburi sportive create după Marele Război. Până și în localitățile modeste exista cel puțin o astfel de societate sportivă, în timp ce în orașele importante își desfășurau activitatea chiar mai multe. De altfel, la sfârșitul perioadei interbelice, 51% dintre cluburile sportive din România activau în Transilvania, Banat și Bucovina⁷.

Entuziasmul practicării sporturilor într-un cadru organizat, manifestat cu atâta pregnanță în deceniul al treilea al secolului XX, avea cauze diverse, unele dintre ele moștenind și un specific local. O primă posibilă explicație a amplitudinii acestui fenomen decurge din experiențele deprinse pe front de tinerii combatanți, recent demobilizați. În lungile perioade de inactivitate, impuse de războiul de poziții, practicarea sporturilor, mai ales a celor de echipă, era o bună soluție pentru menținerea condiției fizice și, mai ales, a moralului soldaților⁸. După încheierea conflagrației, foștii militari au dus această pasiune acasă, sporturile practicate câștigând treptat tot mai mulți aderenți. Tot de atunci, sportul înceta să mai fie o modalitate de petrecere a timpului liber rezervată doar claselor înstărite⁹, practicarea lui devenind accesibilă și oamenilor de rând, asta și ca urmare a creșterii implicării statului în organizarea și susținerea acestui fenomen. Și nu în ultimul rând, în cazul românilor transilvăneni, înființarea de astfel de societăți sportive a fost și un demers cu caracter național, după cum se poate desprinde din statutele sau chiar din numele unor astfel de cluburi. Acestea aveau ca misiune declarată, pe lângă practicarea sporturilor într-un cadru organizat, și pe cea „de a ridica elementul românesc” din localitățile în care activau¹⁰.

Istoria practicării sportului în orașul Sebeș poate fi urmărită încă de la jumătatea secolului al XIX-lea, când și aici s-a constituit o „Asociație de gimnastică” (*Turnverein*), după modelul celei înființate în 1822, la Mediaș, de

² *Ibidem*, p. 54.

³ *Ibidem*, p. 10.

⁴ Moga 2018, p. 281.

⁵ *Enciclopedia sportului* 2015, vol. IV, p. 754.

⁶ *Enciclopedia sportului* 2015, vol. V, p. 369.

⁷ Popa 2008a, p. 183.

⁸ Popa 2008b, p. 199.

⁹ Eisenberg 2002, p. 84.

¹⁰ MMIRSBD, *Memoriu adresat Institutului de Educație Fizică din București de Clubul Sportiv „Avântul” din Sebeș (17 aprilie 1928)*, nr. inv. 4994/D. 395, f. I.

Stephan Ludwig Roth¹¹. Sistemul, de origine germană, ce a pătruns în Transilvania prin intermediul studenților sași, încuraja practicarea unor sporturi într-un cadru organizat, în special gimnastica la aparate, dar și scrima, tirul cu pistolul și înotul¹². Un alt moment important în dezvoltarea sportului sebeșean a fost constituirea, în 1881, a filialei locale a clubului alpin-turistic *Siebenbürgische Karpatenverein* (SKV)¹³, la doar un an de la înființarea la Sibiu a organizației-mamă¹⁴, sucursala din Sebeș devenind cea de-a patra secțiune a acesteia. Membrii săi, iubitori de drumeții în natură, au contribuit la identificarea și la marcarea a numeroase trasee montane din împrejurimile orașului¹⁵.

Pe lângă practicarea gimnasticii și a turismului montan în cadrul celor două asociații, există informații și despre activități și chiar competiții din alte sporturi. De pildă, sebeșeanul Ferdinand Erlich (1860-1926) a devenit notoriu după ce în preajma anului 1880 a întreprins mai multe călătorii cu velocipedul la București și în unele orașe din Austro-Ungaria și Germania¹⁶. Pasiunea sa este explicabilă, din moment ce la Sebeș exista un club ciclist - *Mühlbacher Radfahrerverein* - foarte activ în acea perioadă¹⁷.

Existența în Sebeș, înaintea Primului Război Mondial, a unei unități militare de cavalerie a favorizat practicarea echitației, organizându-se frecvent concursuri de obstacole și de dresaj¹⁸. Vara se înota în râul Sebeș, în zona stăvilărilor, precum și în cele două bazine amenajate în incinta Băii de Sare, iar în timpul iernii, pe lacul înghețat din parcul situat în vecinătatea turnului „Studentului”, locuitori ai urbei, de toate vârstele, practicau patinajul¹⁹. De

¹¹ Petrescu 2001, p. 302.

¹² *Enciclopedia sportului* 2015, vol. VII, p. 546. Aceste asociații au devenit foarte populare în rândul sașilor, astfel încât, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, le întâlnim și în alte orașe ca: Bistrița, Brașov, Sibiu și Sighișoara (*Enciclopedia sportului* 2015, vol. VI, p. 482).

¹³ Wollmann 1990, p. 249.

¹⁴ Heltmann 1990, p. 11; *Enciclopedia sportului* 2015, vol. III, p. 439. *Siebenbürgische Karpatenverein* (SKV) sau *Asociația Carpatină Transilvană* a fost un club alpin-turistic, fondat în 1880 la Sibiu, care a desfășurat o intensă activitate de amenajare a traseelor turistice din Munții Carpați, în scopul de a-i face mai accesibili pasionaților. De asemenea, SKV a creat condiții pentru cercetarea acestora, precum și pentru valorificarea rezultatelor, editând în acest scop și un anuar, *Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpatenvereins*, ce a apărut începând din 1881 și până în 1944, cu o întrerupere de opt ani, între 1914 și 1922. Clubul și-a încetat activitatea în 1945, când a fost scos în afara legii și i s-a naționalizat patrimoniul. Pentru detalii privind activitatea SKV, vezi Heltmann, Roth 1990.

¹⁵ Bașa 1995, p. 94.

¹⁶ *Enciclopedia sportului* 2015, vol. IV, p. 10.

¹⁷ Wagner 2014, p. 405-406.

¹⁸ Bașa 1995, p. 94.

¹⁹ *Ibidem*, p. 95-96; Albu 1928, p. 9.

asemenea, pe gheața aceluiași lac era amenajat și terenul echipei de hochei a orașului²⁰.

De la „Avram Iancu” la „Avântul”. Perioada primilor ani

La scurt timp după încheierea Primului Război Mondial, în spiritul noilor realități statale, dar și ca o reacție la specificul etnic al celor două asociații sportive săsești, la Sebeș s-a constituit primul club sportiv românesc, care purta numele „Avram Iancu”. Activitatea acestuia este extrem de puțin cunoscută, el funcționând timp de doar trei ani, dizolvându-se în luna aprilie a anului 1923, ca urmare a acumulării unor datorii²¹.

În același an, s-a înființat Clubul Sportiv „Avântul” (CSA), care moștenea atât patrimoniul, cât și debitele predecesorului său. La ședința de constituire din 15 aprilie 1923 au participat 36 de membri fondatori, care, după adoptarea statutelor, au ales și primul comitet de conducere, ce urma să se ocupe de buna funcționare a clubului timp de un an, și din care făceau parte: avocatul dr. Simion Vulcu²² - președinte, consilierul Ioan Bumbea - vicepreședinte, agronomul regional Ioan Lie - secretar, Solomon Duma - casier și Aurel Neamțu - econom. Obiectivul declarat al societății era încurajarea practicării sportului într-un cadru organizat și în rândurile ei putea „intra ori-care cetățean român fără deosevire de sex, naționalitate, sau casă socială”²³.

Clubul promova practicarea mai multor sporturi, cu această ocazie fiind aleși și reprezentanții secțiilor nou-constituite: Mărioara Opincariu la tenis, Roma Medean la patinaj, Ioan Păcurar la „gimnastică la aparate” și locotenentul Măndrescu la „călărit”. Exista și o echipă de fotbal, reprezentată de căpitanul acesteia, al cărui nume nu a fost consemnat în procesul-verbal de constituire, iar ca membri supleanți au fost alese domnișoarele Eliz Crișan și Irina Elekeș²⁴.

Numărul membrilor a crescut considerabil până la începutul anului 1924, când în evidențele clubului erau înscrise 122 de persoane. Au fost consemnate și numele acestora, iar în cazul unora erau oferite și detalii

²⁰ Wagner 2014, p. 100.

²¹ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 17.

²² Simion Vulcu (1890-?), avocat de profesie, a fost un important om politic liberal, care a ocupat, pe rând, demnitățile: deputat, prefect al județului Alba și senator (Moga 2018, p. 281). De asemenea, el s-a remarcat și prin pasiunea pentru sport și natură, ipostază din care a condus cluburi de profil, locale, și federații, cum ar fi cea a „Protectorilor de capre negre din România”, a cărei înființare a inițiat-o în anul 1937 (*Ațiunea* 1937, p. 225).

²³ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 1.

²⁴ *Ibidem*, p. 2.

referitoare la ocupație sau domiciliu. Din punct de vedere etnic, majoritatea era reprezentată de români, urmași de sași - 9 și de maghiari - 3. În ceea ce privește sporturile practicate, detaliile puse la dispoziție nu sunt relevante. Și asta, pentru că, destul de frecvent, nu s-au făcut precizări cu privire la ramura sportivă aleasă de unii dintre membri, în timp ce alții au optat pentru două sau chiar trei sporturi. Totuși, în baza datelor consemnate, se poate contura o ierarhie a preferințelor acestora, în fruntea căreia se situa tenisul cu 18 practicanți, urmat de patinaj cu 15 și de fotbal cu 12²⁵.

În anul 1924, comitetul de conducere a depus eforturi pentru îmbunătățirea activității clubului. Principalele obiective ale acestuia au fost îmbogățirea bazei materiale, precum și creșterea rolului jucat în societate, membrii săi implicându-se chiar și în organizarea unor manifestări culturale. De altfel, evenimentele de acest gen s-au dovedit a fi extrem de utile, atât prin prisma notorietății dobândite în cadrul comunității, cât și a încasărilor realizate, care au permis clubului achiziționarea de echipamente sportive. Exemple edificatoare, în acest sens, sunt serata din 19 ianuarie și balul mascat din 9 februarie 1924²⁶, ambele organizate în sala mare a hotelului „Leul de aur”. În cadrul primului eveniment, participanții au avut parte de muzică corală și de o reprezentație de teatru susținută de o trupă de amatori, care a jucat piesa „Năpasta” a lui Ioan Luca Caragiale, urmate de o seară dansantă²⁷. Prezența și implicarea publicului au fost peste așteptări, clubul obținând un profit de 3791,80 lei²⁸. Și în ceea ce privește balul mascat lucrurile au stat la fel de bine, realizându-se un câștig de 3821,50 lei²⁹.

O altă importantă sursă de venituri pentru club a fost închirierea bărcilor pentru plimbări pe lacul din parc, iar în acest sens s-au depus constant eforturi pentru a crește numărul de ambarcațiuni, precum și pentru a le întreține pe cele existente. În acest scop, s-au contractat credite de la băncile locale, cum ar fi Institutul de Credit Sebeșana, achitate din încasări, precum și cu sume provenind din alte activități ale clubului³⁰.

O prioritate a anului 1924 a fost și întărirea echipei de fotbal, încercându-se atragerea în club a cât mai multor jucători valoroși. Probabil echipa traversa o perioadă dificilă, din moment ce în ședința comitetului de conducere din 17 februarie 1924 se hotăra implicarea în „închegarea unei echipe de football, cât se poate mai numeroasă și bună”³¹. Eforturile pentru

²⁵ *Ibidem*, p. 22-26.

²⁶ *Maskenball* 1924, p. 4.

²⁷ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 4-5.

²⁸ *Ibidem*, p. 6.

²⁹ *Ibidem*, p. 12.

³⁰ *Ibidem*, p. 9.

³¹ *Ibidem*, p. 12.

sprijinirea acestei secții au vizat și terenul de fotbal, a cărui modernizare a fost considerată o prioritate. Arena se afla într-un complex amenajat în parcul „Arini” și necesita, între altele, nivelarea terenului³². De asemenea, au început demersurile pentru autorizarea acestuia, cu elaborarea documentației tehnice, care trebuia înaintată Oficiului Național pentru Educație Fizică³³, fiind însărcinat inginerul Ștefan Țurțuman³⁴.

Informațiile referitoare la meciurile de fotbal disputate de echipa „Avântul” în această perioadă sunt extrem de puține, iar absența lor din presa locală a vremii, de altfel foarte receptivă la astfel de evenimente, ne determină să ne întrebăm dacă nu cumva acestea erau într-adevăr destul de rare. Un astfel de meci s-a disputat în luna august a anului 1924 între „Avântul” și „Sabesia” (echipa de fotbal a comunității săsești), ambele din Sebeș, după cum aflăm dintr-o cronică publicată în săptămânalul de limbă germană *Der Unterwald*. Potrivit autorului, ce s-a semnat cu inițialele E. H., jocul a fost modest, iar în ciuda faptului că echipa sașilor a fost mai bună, în final a câștigat „Avântul” cu scorul de 3-1, beneficiind și de două lovituri de la 11 metri. Jurnalistul a acuzat însă jocul dur al echipei învingătoare, precum și faptul că clubul a folosit șase jucători nelegitimați, formația aliniată reunind practic cei mai buni fotbaliști ai orașului. Mai mult, autorul dezaproba caracterul multietnic al acesteia, prezentându-l ca pe o stare de fapt nefirească și se întreba cum a fost posibil ca din ea să facă parte și sași, care jucaseră anterior în echipa Ligii tineretului evanghelic din Sebeș³⁵.

Trei săptămâni mai târziu, în paginile aceluiași săptămânal, a fost publicat un drept la replică transmis de Clubul Sportiv „Avântul”, ce condamnă modul părtinitor în care autorul cronicii sportive a prezentat meciul dintre cele două echipe din Sebeș, insistându-se și asupra faptului că nu era normal ca și în sport să se manifeste naționalismul, și că, mai degrabă, aceste competiții ar trebui să întărească relațiile de prietenie dintre cele două etnii³⁶.

În adunarea generală din 6 aprilie 1924, ținută în sala mare a primăriei, după prezentarea bilanțului activității clubului în anul 1923, s-a decis structura noului comitet de conducere. Au rămas în funcții doar președintele Simion Vulcu și vicepreședintele Ioan Bumbea, ceilalți membri fiind înlocuiți. Au fost aleși Dumitru Bozdoc - secretar, Cornelia Dicu - casier și inginerul C. Criveanu - econom. Și la conducerea secțiilor au avut loc schimbări, dintre

³² *Ibidem*.

³³ Pentru detalii privind înființarea și funcționarea Oficiului Național pentru Educație Fizică (ONEF), vezi Boerescu 1931, p. 309-311.

³⁴ MMIRSD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 9.

³⁵ *Fußballwettspiel* 1924, p. 2.

³⁶ *Zum Fußballwettkampf* 1924, p. 4.

vechii coordonatori rămânând în funcție doar responsabilul „aparaturilor de gimnastică”, Ioan Păcurar. De altfel, se pare că a avut loc chiar o reorganizare a clubului, unele dintre vechile secții fiind desființate, iar altele, probabil, comasate. Dr. Traian Trifan a fost ales „reprezentant al fotbalului”, Ștefan Țurțuman - „reprezentant al lacului” și Irina Elekeș - „reprezentant al tenisului”. Iar ca „membri fără secții” au fost desemnați Eliz Crișan, Mărioara Opincariu și dr. Mircea Albini³⁷.

Și noua conducere a continuat eforturile pentru dezvoltarea și modernizarea bazei sportive. Clubul „Avântul” administra un complex ce se întindea pe o suprafață de 5 iugăre, teren expropriat din patrimoniul orașului cu această destinație, iar în „Arini”, în afara arenei de fotbal, exista și un teren de tenis³⁸. De asemenea, după cum este amintit mai sus, societatea sportivă administra și lacul din parcul orașului. Tot acolo, se afla și un imobil concesionat de primărie clubului, care servea drept bază pentru activitățile sportive ce implicau lacul.

În linia acestor demersuri se înscrie și angajarea, începând cu luna noiembrie a anului 1924, a unui îngrijitor al bazei sportive, în persoana lui Avram Petru Sârbu. Potrivit contractului încheiat între cele două părți, obligațiile acestuia constau în asigurarea întreținerii și a pazei complexului sportiv. În schimbul prestării acestor activități, el avea dreptul de a locui în imobilul amintit, de a folosi grădina acestuia, precum și toate celelalte clădiri și anexe aflate în patrimoniul clubului³⁹.

Nu toți dintre cei angajați în această poziție și-au îndeplinit obligațiile prevăzute în contract, după cum rezultă dintr-o notă din 22 august 1927, din care reiese că se căutau noi formule de angajare, care să fie mai avantajoase pentru club⁴⁰. Mai mult, în primăvara anului 1928, s-au început demersurile pentru concedierea îngrijitorului Pavel Stancu, căruia i se reproșau neglijența de care dădea dovadă în îndeplinirea sarcinilor ce-i reveneau și ignorarea repetată a solicitărilor venite din partea membrilor consiliului de conducere. În 11 aprilie, printr-un memoriu, s-a solicitat Consiliului Orășenesc Sebeș sprijin pentru evacuarea acestuia din imobilul dat în folosință⁴¹, iar printr-o

³⁷ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 20-21.

³⁸ Dahinten 2013, p. 23.

³⁹ MMIRSBD, *Contract încheiat între Clubul Sportiv „Avântul” din Sebeș și Avram Petru Sârbu (10 noiembrie 1924)*, nr. inv. 4984/D. 385, f. I.

⁴⁰ *Ibidem*, f. I.

⁴¹ *Ibidem*, *Memoriu adresat Consiliului Orășenesc Sebeș de Clubul Sportiv „Avântul” din Sebeș pentru evacuarea lui Pavel Stancu (11 aprilie 1928)*, nr. inv. 4992/D. 393, f. I. Consiliul orășenesc a luat act de această solicitare, dar și-a declinat competența, considerând că evacuarea cădea exclusiv în sarcina clubului, care era administratorul imobilului (MMIRSBD, *Răspunsul Consiliului Orășenesc Sebeș la memoriul Clubului Sportiv „Avântul” din 11 aprilie 1928, 30 aprilie 1928*, nr. inv. 4996/D. 397, f. I.).

adresă i s-a adus la cunoștință și celui vizat decizia de demitere din funcția deținută, fiind totodată somat să părăsească casa până la data de 1 mai 1928⁴².

Reînființarea și activitatea de la începutul anilor '30

Informațiile referitoare la activitatea din perioada 1925-1927 sunt extrem de puține și ele nu permit conturarea unei imagini de ansamblu a situației în care se afla clubul „Avântul”. Se poate presupune că aceasta nu era una tocmai fericită, din moment ce la 1 ianuarie 1927 asociația sportivă a fost reînființată. Motivele care au stat la baza deciziei de lichidare a acesteia la sfârșitul anului 1926 ne sunt deocamdată necunoscute. Cert este faptul că, de această dată, nu a fost vorba de probleme financiare, ca în 1923, când s-a hotărât dizolvarea societății sportive „Avram Iancu”. După cum rezultă din procesul-verbal încheiat în 14 martie 1928, cu ocazia desfășurării adunării generale a clubului „Avântul”, în care s-a prezentat și raportul comisiei însărcinate cu lichidarea vechii asociații sportive, aceasta deținea în conturi, la momentul desființării, 24000 de lei, o sumă destul de consistentă, ce va fi moștenită de noua societate⁴³. În consecință, motivele trebuie să fi fost altele. Demn de remarcat este și faptul că Simion Vulcu, unul dintre membrii de bază ai clubului „Avântul”, în primăvara anului 1927, era președinte al „Clubului Sportiv Unirea” din Alba Iulia⁴⁴.

După reînființare, timp de un an, de buna funcționare a asociației sportive s-a îngrijit un comitet de conducere din care făceau parte: maiorul Eftimie Georgescu - președinte, funcționarul de bancă Sergiu Medean jr. - vicepreședinte, contabilul Ioan Muntean - casier, profesorul Tiberiu Moga - secretar și profesorul Nicolae Moldovan - econom⁴⁵. Numărul membrilor a scăzut considerabil față de perioada anterioară, în evidențele din 1927 fiind înscriși doar 63 de cotizanți⁴⁶. Totuși, din informațiile păstrate, se observă că au continuat preocupările pentru sporirea prestigiului de care asociația se bucura în comunitate, în acest demers înscriindu-se și invitația adresată, la 15

⁴² *Ibidem*, Somație adresată lui Pavel Stancu de Clubul Sportiv „Avântul” (11 aprilie 1928), nr. inv. 4993/D. 394, f. I.

⁴³ *Ibidem*, Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928), nr. inv. 4983/D. 384, p. 30.

⁴⁴ Moga 2018, p. 281.

⁴⁵ MMIRSBD, Cerere adresată tribunalului Alba Iulia pentru acordarea personalității juridice Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1 aprilie 1928), nr. inv. 4989/D. 390, f. I.

⁴⁶ *Ibidem*, Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928), nr. inv. 4983/D. 384, p. 28. Spre deosebire de perioada de început, se constată creșterea la 15 a numărului membrilor de etnie germană, ceea ce reprezenta o pondere de 23,80% din totalul membrilor, procent ce poate sugera o oarecare normalizare a relațiilor dintre români și sași la nouă ani de la Unire.

aprilie 1927, protopopului Sergiu Medean⁴⁷, de a face parte din „Comitetul de onoare” al Clubului Sportiv „Avântul”, pe care prelatul a acceptat-o, după cum rezultă din răspunsul trimis societății sportive, trei zile mai târziu⁴⁸.

Și cooptarea ca membru cotizant a căpitanul Ilie Stricatu⁴⁹, primar al orașului Sebeș la acea dată, poate fi considerată tot un succes al acestei campanii. Mai mult, el a devenit președinte al clubului în primăvara anului 1928. În adunarea generală, ce a avut loc la 14 martie, în noul comitet de conducere au mai fost aleși: dr. Ioan Păcurar - vicepreședinte, Ioan Muntean - secretar, Nicolae Moldovan - casier și Isidor Lupșe - econom. Veturia Groze, Veturia Cărpinișianu, Lenica Tătariu, Țiți Simu, Sergiu Medean jr., Ovidiu Racotă, N. Comănescu, lt. Andreiu H. și Nicolae Opincariu erau membri ai comitetului, iar Aurel Bojiță și Tibi Moga, cenzori. În fruntea secțiilor sportive au fost aleși următorii: Mărioara Opincariu - „tenis”, Nicolae Moldovan - „bărți”, Izidor Lupșe - „ghiață” și slt. Vicu Săbău - „fotbal”⁵⁰.

Comitetul a continuat demersurile începute de vechea echipă de conducere a clubului, pentru dobândirea personalității juridice, trimițând, la 11 aprilie 1928, fostului președinte, Simion Vulcu, documentele necesare, cu rugămintea de a le depune la tribunalul din Alba Iulia⁵¹. Dosarul înaintat conținea cererea de acordare a personalității juridice, însoțită de copia legalizată a actului de constituire și de statutul clubului, toate autentificate de judecătoria din Sebeș⁵².

O altă problemă moștenită de noua echipă de conducere privea baza sportivă, pentru folosirea căreia, clubul a fost înștiințat încă din 1927, de către „agronomul regional” din Sebeș, despre obligația de a plăti anual 5000 de lei, Casei Centrale pentru Împroprietăriri, pentru arendarea terenului pe care funcționa. Mai mult, suma trebuia achitată și retroactiv, pe ultimii trei ani,

⁴⁷ Sergiu Medean (1862-1938), protopop ortodox al Sebeșului între 1895 și 1938 (Abrudan 2015, p. 62), a fost o personalitate marcantă a orașului, fiind foarte implicat în viața socială și culturală a comunității românești, ocupând, între altele, funcția de președinte al despărțământului Sebeș al „Astra” (Albu 1928, p. 38-38; Giura 2014, p. 442).

⁴⁸ MMIRSBD, *Răspunsul protopopului Sergiu Medean la invitația Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș de a deveni membru al „Comitetului de onoare”*, nr. inv. 4987/D. 388, f. I.

⁴⁹ Ilie Stricatu (1896-1975), învățător de profesie, a luptat în Primul Război Mondial, inițial în armata austro-ungară, iar începând din 1916, în cea română, întorcându-se de pe front cu gradul de căpitan. Ulterior, s-a implicat în viața politică locală, iar din postura de fruntaș al Partidului Național Liberal, obținând două mandate de primar al orașului Sebeș, în 1927-1930 și 1932-1938 (Stricatu 2017, p. 16-17).

⁵⁰ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 30-31.

⁵¹ *Ibidem*, *Scrisoare adresată lui Simion Vulcu, cu rugămintea de a depune actele Clubului Sportiv „Avântul” la tribunalul Alba Iulia*, nr. inv. 4991/D. 392, f. I.

⁵² *Ibidem*, *Cerere adresată tribunalului Alba Iulia pentru acordarea personalității juridice Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1 aprilie 1928)*, nr. inv. 4989/D. 390, f. I-II.

clubul fiind nevoit să împrumute de la bancă 15000 de lei, după cum rezultă dintr-un memoriu adresat, la 17 aprilie 1928, Institutului de Educație Fizică din București, a cărui intervenție a fost solicitată pentru rezolvarea problemei. Prin vocea președintelui, se cerea sprijin pentru eliminarea acestei taxe sau pentru reducerea ei, la cel mult 1000 de lei anual. Între motive, era invocat și importantul rol „național-cultural” pe care îl avea clubul sportiv în cadrul comunității, având în vedere faptul că acesta „se compune exclusiv din români”⁵³. Totodată, se făcea referire și la o situație materială extrem de precară, firească în cazul unei societăți sportive aflate la început de drum. Argumentele invocate au fost evident exagerate, din dorința de a se obține scutirea sau, cel puțin, reducerea scontată. Nu se cunosc efectele demersului, dar este cert faptul că baza sportivă a fost folosită în continuare, investindu-se în dotarea și modernizarea ei.

În acest sens, printre prioritățile anului 1929 s-au numărat cumpărarea a șase bărci noi pentru lacul din parc, precum și săparea a două fântâni care să permită o mai bună alimentare a acestuia cu apă, în special în perioada iernii. De asemenea, se dorea popularea lacului cu crapi, pentru practicarea pescuitului sportiv. S-a decis și repararea debarcaderului, a „șopruului din Arini”, precum și recondiționarea aparatelor pentru gimnastică. Pentru obținerea unor venituri suplimentare, care să permită ducerea la bun sfârșit a acestor obiective, s-a propus și arendarea insulei din parc⁵⁴.

În același an, Simion Vulcu a revenit la conducerea clubului sportiv, fiind ales în această funcție în adunarea generală din 7 aprilie 1929. Componența consiliului de conducere a rămas în linii mari neschimbată, intervenind doar câteva modificări în rândul membrilor comitetului. O situație similară se constată și în cazul structurii clubului, care a fost menținută aproape aceeași, constituindu-se o singură secție nouă - „de înfrumusețare” (?), probabil gimnastică de întreținere, coordonată de domnișoarele Veturia Groze și Neli Simu⁵⁵.

Tot atunci, s-au stabilit cuantumul cotizației (40 lei) și valoarea sumelor ce trebuiau plătite de public pentru folosirea bazei sportive a clubului: fotbal - 20 lei, tenis - 150 lei/lună sau 400 lei/sezon, închirierea bărcilor - 5 lei pentru copii, 10 lei pentru adulți, 15 lei pentru două persoane adulte și 30 de lei pentru trei persoane. Taxa pentru patinaj urma să fie stabilită ulterior, de comitetul de conducere⁵⁶. În ciuda faptului că în bugetul clubului intrau anual sume însemnate, provenite în special din aceste taxe, situația încasărilor nu

⁵³ *Ibidem*, Memoriu adresat Institutului de educație fizică din București de Clubul Sportiv „Avântul” din Sebeș (17 aprilie 1928), nr. inv. 4994/D. 395, f. I.

⁵⁴ *Ibidem*, Procesul-verbal al adunării generale a Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (7 aprilie 1929), nr. inv. 4998/D. 399, f. IV.

⁵⁵ *Ibidem*, f. II-III.

⁵⁶ *Ibidem*, f. III.

era complet mulțumitoare. Una dintre problemele des reclamate era slaba colectare a cotizațiilor, care contribuiau în bună măsură la bugetul anual al societății sportive. De pildă, în anul 1929 și-au plătit cotizația doar 30 de membri, dintr-un total de 45.

Cele mai active și mai eficiente secții ale clubului au fost cea de tenis, în care s-a reușit formarea unor jucători valoroși, și cea de „vâslit”, ambele aducând și importante venituri clubului. În schimb, fotbalul nu traversa nici atunci o perioadă tocmai bună, în special din lipsa unui lot corespunzător, atât din punct de vedere numeric, cât și al valorii. În adunarea generală din 28 martie 1930 s-a exprimat preocuparea pentru remedierea acestei situații, stabilindu-se, printre prioritățile anului, întărirea lotului, astfel încât clubul să dispună de două echipe, una de titulari și una de rezerve⁵⁷. Activitățile ce vizau lacul au fost externalizate, pontonul și bărcile fiind închiriate unui particular pentru suma de 15000 de lei, plătită în cinci luni. Acesta urma să întrețină atât ambarcațiunile, cât și parcul, iar în timpul iernii administra și patinajul, achitând clubului 6000 de lei din profit.

În aceeași adunare generală, a fost modificat și statutul societății sportive, de acum comitetul de conducere fiind ales o dată la doi ani. Măsura adoptată permitea, între altele, și ducerea la bun sfârșit, de către același consiliu, a unor proiecte de mai mare anvergură.

Un astfel de proiect a fost cel inițiat de comitetul de conducere în vara anului 1930, când s-a decis amenajarea unui ștrand în parcul „Arini”. În ședința din 29 iunie, la care au luat parte președintele Simion Vulcu, N. Comănescu, Zaharie Tătariu, D. Bozdoc, L. Aldea, cpt. David, V. Moldovan, Traian Roman, C. Vițega, Ilie Stricatu și Mărioara Opincariu, s-au stabilit în detaliu etapele de execuție a lucrărilor, sumele necesare, precum și proveniența lor. Practic, se dorea transformarea unei părți a Canalului Morii - un braț al râului Sebeș din apropierea Zăvoiiului⁵⁸ - într-un bazin de înot, iar malurile sale deveneau spații de agrement, pe care urma să se instaleze cabine din lemn. Primăria orașului suporta cheltuielile pentru amenajarea malurilor și curățarea canalului, iar celelalte costuri rămâneau în sarcina clubului „Avântul”. Potrivit estimărilor comitetului de conducere, era necesară suma de 50000 de lei, din care societatea sportivă deținea jumătate, fiind nevoită să împrumute încă 30000 de lei de la bancă. Amenajarea ștrandului urma să se încheie în cursul anului 1931⁵⁹. Nu deținem informații cu privire la modul în care s-au desfășurat lucrările și nici despre momentul inaugurării complexului,

⁵⁷ *Ibidem*, *Procesul-verbal al adunării generale a Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș din 28 martie 1930*, nr. inv. 5001/D. 402, f. I.

⁵⁸ Bașa 1995, p. 96.

⁵⁹ MMIRSBD, *Procesul-verbal al ședinței din 29 iunie 1932 în care comitetul de conducere al Clubului Sportiv „Avântul” a discutat problema ștrandului*, nr. inv. 5003/D. 404, f. I.

dar deja în 1932 societatea sportivă avea în alcătuire o secție nouă, numită „strand”⁶⁰.

În același an, structura clubului a suferit și alte modificări, activitatea sa diversificându-se semnificativ, secțiilor existente - „tenis, fottbal, patinaj și vâslit” și „gimnastică” - adăugându-li-se și altele noi: „turism”, „manifestațiuni” și „ski”⁶¹. Dintre acestea, cea mai profitabilă, din punct de vedere financiar, a fost secția „patinaj și vâslit”, care a adus asociației sportive încasări de 8000 de lei, fiind urmată de „tenis” cu 6000 de lei, „fottbal” și „manifestațiuni”, fiecare cu câte 5000 de lei⁶².

Cu toate acestea, trebuie precizat că informațiile referitoare la activitatea clubului sportiv, în perioada 1931-1933, sunt extrem de puține și ele nu permit creionarea unei imagini de ansamblu mulțumitoare. S-au păstrat doar câteva documente și știri dispartate referitoare la activitatea unor secții, acestea certificând doar funcționarea, în continuare, a unora dintre ramurile sportive pe care clubul le gestiona.

La 20 noiembrie 1932, „Avântul” Sebeș disputa un meci de fotbal în compania echipei CFR Teiuș, ce s-a încheiat la egalitate, 1-1. Rezultatul poate fi considerat bun, deoarece formația din Teiuș învinsese recent, cu scorul de 2-0, Unirea Alba Iulia, una dintre echipele redutabile din zonă⁶³. Însă, evoluțiile bune s-au oprit aici, clubul sportiv din Sebeș pierzând la scor două meciuri disputate la începutul lunii aprilie a anului următor. Primul, jucat la 2 aprilie, în deplasare, în compania echipei Unirea Alba Iulia, s-a încheiat cu victoria categorică a formației gazdă, ce s-a impus cu scorul de 7-0⁶⁴. Cel deal doilea, disputat la 9 aprilie, tot în deplasare, contra echipei CFR Teiuș, a fost pierdut într-o manieră asemănătoare, formația gazdă câștigând cu scorul de 7-2⁶⁵. Situația în care se afla secția de fotbal a clubului din Sebeș era, se pare, destul de gravă, din moment ce în data de 30 aprilie 1933 nu s-a prezentat la meciul ce trebuia să se dispute, pe teren propriu, în compania echipei Mihai Viteazul din Alba Iulia⁶⁶. Principala problemă a acesteia o reprezenta, în continuare, lotul modest, alcătuit în special din jucători tineri, fără experiență, echipele aliniate în meciurile disputate în campionat fiind lipsite de omogenitate⁶⁷.

⁶⁰ *Ibidem*, Programul adunării generale a Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș din 11 mai 1933, nr. inv. 5007/D. 408, f. I.

⁶¹ *Ibidem*.

⁶² *Ibidem*.

⁶³ *Cronica sportivă* 1932, p. 3.

⁶⁴ *Cronica sportivă* 1933a, p. 3.

⁶⁵ *Cronica sportivă* 1933b, p. 4.

⁶⁶ *Cronica sportivă* 1933c, p. 3.

⁶⁷ *Cronica sportivă* 1933a, p. 3.

Problemele fotbalului se aflau în atenția comitetului de conducere, iar în adunarea generală din 21 iunie 1933, președintele Simion Vulcu își exprima dorința de a vedea această ramură sportivă mai bine organizată. Pentru îmbunătățirea activității, în 1933, fotbalului i-a fost alocată cea mai mare sumă, 10000 de lei, ce reprezenta dublul celei încasate de secție în 1932, încalcându-se astfel principiul general stabilit la elaborarea bugetului clubului, de a nu se permite depășirea fondurilor obținute în anul anterior. Celorlalte sporturi le-au fost puse la dispoziție următoarele sume: „manifestațiuni” - 5000 de lei, „tenis” - 3500 de lei, „ski” - 2000 de lei, „gimnastica” - 1500 de lei, „patinaj și vâslit” - 1000 de lei și „turism” - 1000 de lei⁶⁸.

În cadrul aceleiași ședințe, a fost ales și noul comitet de conducere al clubului din care făceau parte: Simion Vulcu - președinte, Ioan Păcurar - vicepreședinte, Ioan Opincariu - secretar, Ioan Muntean - casier, Gheorghe Besoiu - econom, precum și responsabili secțiilor: Licu Aldea - tenis, Danil Ilie - fotbal, Irina Elekeș - patinaj și vâslit, Nicolae Lupu - gimnastică, Traian Roman - schi și Mărioara Opincariu - turism⁶⁹.

Nu dispunem de informații referitoare la activitatea acestui comitet de conducere, cum, de altfel, nici despre funcționarea clubului, în ansamblu, în a doua jumătate a anului 1933. Mai mult, absența documentelor oficiale a fost dublată și de lipsa știrilor din presa locală, niciuna dintre secțiile societății sportive nefiind menționată în paginilor ziarelor ce apăreau la Sebeș și Alba Iulia. De altfel, această situație nu s-a schimbat nici în anii următori, activitatea ulterioară a Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș rămânând deocamdată necunoscută.

Considerații finale

Analiza activității Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș, pe parcursul celor zece ani aflați în atenția cercetării noastre, a relevat o evoluție specifică unei asociații sportive dintr-un orașel de provincie, ce căuta în permanență să se dezvolte și să fie cât mai prezentă în viața comunității locale. Dacă la perioada amintită, se adaugă și cei trei ani de funcționare a primei societăți sportive - „Avram Iancu” -, tabloul acestei evoluții redă mult mai fidel realitățile complexe ale unei societăți în care conviețuiau două comunități etnice influente: cea românească și cea săsească. Dacă în această primă fază, când spiritul naționalismului încă se simțea destul de puternic de ambele părți, existența unui club sportiv ce se adresa doar românilor, în condițiile în care sașii aveau propriile structuri sportive, părea o idee normală, ulterior atitudinea exclusivistă s-a estompat. Schimbarea s-a datorat, în special,

⁶⁸ MMIRSBD, *Proces-verbal încheiat la adunarea generală a Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș din 21 iunie 1933*, nr. inv. 5008/D. 409, f. I.

⁶⁹ *Ibidem*.

evoluției generale a societății transilvănene, însă, nu trebuie neglijat nici rolul jucat de „monopolul” deținut de clubul „Avântul” în ceea ce privește practicarea unor sporturi, situație la care s-a ajuns datorită bazei sportive pe care o administra. În aceste condiții, numărul sașilor care au devenit membri ai asociației a crescut considerabil, mai ales la jumătatea perioadei în discuție.

Evoluția însă nu s-a limitat doar la acest aspect, eforturile ulterioare depuse pentru îmbunătățirea activității vizând, pe lângă patrimoniul administrat, și creșterea rolului jucat în viața sportivă locală și națională. Dezvoltarea bazei administrate și autorizarea ei, diversificarea constantă a ramurilor sportive gestionate, precum și implicarea în competițiile oficiale, reprezintă doar câteva dintre realizările care au contribuit la eficientizarea activității și la transformarea clubului într-o structură modernă. Această dezvoltare nu ar fi fost posibilă, însă, fără sprijinul oferit de autoritățile locale, pe care clubul a știut întotdeauna să-l obțină. Implicarea în viața comunității i-a adus o binemerită notorietate, ce a atras de partea sa personalități locale influente, care i-au sporit popularitatea și, totodată, i-au legitimat acțiunile.

Dar principalul merit l-au avut cei care au condus și administrat societatea sportivă. Membrii comitetelor de conducere, inițial alese anual, iar ulterior la doi ani, erau în majoritatea cazurilor oameni cu o solidă educație și buni profesioniști în domeniile lor de activitate, care și-au pus cunoștințele și experiența în slujba clubului. Un bun exemplu este cel al lui Simion Vulcu, care a ocupat pentru mult timp funcția de președinte, aducându-și astfel o importantă contribuție la dezvoltarea și modernizarea asociației sportive. Numeroși profesori și învățători, precum și preoți, funcționari, doctori, ingineri, judecători și polițiști, la care se adăugau frecvent și ofițeri ai unității militare din Sebeș, au făcut parte din aceste comitete, ocupând diferite funcții sau implicându-se în organizarea secțiilor pe care le coordonau. Efortul lor a adus rezultate pe măsură, clubul sportiv sebeșean ajungând să ocupe un loc important în viața comunității locale.

Abrevieri bibliografice

- Abrudan 2015 - Mircea-Gheorghe Abrudan, *Organizarea administrativă și dimensiunea demografică a Protopopiatului Ortodox Sebeș între anii 1766 și 1920*, în *Astra Sabesiensis*, 1, 2015, p. 37-63.
- Acțiunea* 1937 - *Acțiunea de salvare a caprei negre*, în *Carpații*, 8, 1937, p. 224-225.
- Albu 1928 - Gheorghe Albu, *Monografia școlilor primare românești din Sebeș-Alba*, Sibiu, 1928.
- Bașa 1995 - Marin Bașa, *Sport-agrement*, în Radu Cărpinișianu (coord.), *Vârstele orașului Sebeș - 750 de ani de atestare documentară (1245-1995)*, Sebeș, 1995, p. 94-100.

Activitatea Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș în perioada 1923-1933

- Boerescu 1931 - Neagu Boerescu, F.S.S.R., U.F.S.R. și O.N.E.F. *Începuturile și organizarea sportului în România*, în *Boabe de grâu*, II, 6-7 (iunie-iulie), 1931, p. 305-317.
- Cronica sportivă* 1932 - *Cronica sportivă*, în *Alba-Iulia*, XIV, 18, din 27 noiembrie, 1932, p. 3.
- Cronica sportivă* 1933a - *Cronica sportivă*, în *Alba-Iulia*, XV, 14, din 9 aprilie, 1933, p. 3.
- Cronica sportivă* 1933b - *Cronica sportivă*, în *Alba-Iulia*, XV, 15, din 16 aprilie, 1933, p. 4.
- Cronica sportivă* 1933c - *Cronica sportivă*, în *Alba-Iulia*, XV, 18, din 7 mai, 1933, p. 3.
- Dahinten 2013 - Mariana Dahinten, *Sportul*, în *Der Unterwald*, s.n., 19, 2013, p. 16-23.
- Eisenberg 2002 - Christiane Eisenberg, *Sportivul*, în Ute Frevert, Heinz-Gerhard Haupt (coord.), *Omul secolului XX*, Iași, 2002, p. 74-96.
- Enciclopedia sportului* 2015 - Nicu Alexe, Valentin Constandache (coord.), *Enciclopedia educației fizice și sportului din România*, vol. I-VIII, București, 2015.
- Fußballwettbewerb* 1924 - *Fußballwettbewerb Aventul-Sabesia*, în *Der Unterwald*, 34, din 24 august, 1924, p. 2.
- Giura 2014 - Lucian Giura, *Despărțământul Sebeș al Astei în documente inedite (1870-1900)*, în *Terra Sebus*, 6, 2014, p. 417-449.
- Heltmann 1990 - Heinz Heltmann, *Zur Geschichte des Siebenbürgischen Karpatenvereins*, în Heintz Heltmann, Helmut Roth (coord.), *Der Siebenbürgische Karpatenverein 1880-1945*, Thaur bei Innsbruck, 1990, p. 11-29.
- Heltmann, Roth 1990 - Heintz Heltmann, Helmut Roth (coord.), *Der Siebenbürgische Karpatenverein 1880-1945*, Thaur bei Innsbruck, 1990.
- Maskenball* 1924 - *Maskenball des rom. Sport-Vereins „Avantul”*, în *Der Unterwald*, 7, din 17 februarie, 1924, p. 4.
- MMIRSBD - Muzeul Municipal „Ioan Raica” Sebeș. Biblioteca Documentară.
- Moga 2018 - Valer Moga, *Alba Iulia sportivă în epoca modernă*, în Laura Stanciu (coord.), *Alba Iulia. Memoria urbis*, Cluj-Napoca, 2018, p. 280-283 (sub tipar).
- Petrescu 2001 - Nicolae Petrescu, *Momente din istoria relațiilor sportive româno-germane*, în *MN*, XIII, 2001, p. 300-337.
- Popa 2008a - Bogdan Popa, *Nationalism, Regionalism and Sport in Interwar Romania*, în *SUCH*, 5, 2008, p. 181-193.
- Popa 2008b - Bogdan Popa, *Sport et éducation physique dans la Roumanie d'entre-deux-guerres: oui ou non?*, în *Études balkaniques*, 11, 2008, p. 197-212.
- Stricatu 2017 - Ilie Stricatu, *Pe cărările destinului. Romanul unei vieți trăite (1914-1918)*, ediție, studiu introductiv, note și indici de Mihai-Octavian Groza, Gabriela-Margareta Nisipeanu, Iuliu-Marius Morariu, Cluj-Napoca, 2017.
- Wagner 2014 - Gerhard M. Wagner (coord.), *Am Kreuzweg der Geschichte: Mühlbach im der Unterwald, Siebenbürgen*, Krumbach, 2014.
- Wollmann 1990 - Volker Wollmann, *Die Sektion Mühlbach des Siebenbürgischen Karpatenvereins*, în Heintz Heltmann, Helmut Roth (coord.), *Der Siebenbürgische Karpatenverein 1880-1945*, Thaur bei Innsbruck, 1990, p. 249-258.
- Zum Fußballwettkampf* 1924 - *Zum Fußballwettkampf Sabesia-Aventul*, în *Der Unterwald*, 37, din 14 septembrie, 1924, p. 4.

ANEXĂ

Proces-verbal No. 170

Azi, cincisprezece aprilie 1923

Subsemnații luând inițiativa înființării unei societăți sportive în orașul Sebeșul-săsesc, ne-am întrunit azi în adunare generală de constituire sub prezidiul ad hoc al Dlui Ioan Bumbea, prim consilier orășenesc având de secretar pe Dl Ioan Lie, agronom regional, iar ca verificatori ai adunării de azi pe Dnii Ioan Duvlea și Ioan Păcurar.

I.

Președintele constatând că sunt de față un număr de 36 participanți arată că scopul întrunirii de azi este înființarea unei societăți sportive în orașul Sebeșul săsesc, în care să poată intra oricare cetățean român fără deosebire de sex, naționalitate, sau clasă socială.

Adunarea decide cu însuflețire unanimă înființarea unei societăți sportive cu sediul în orașul Sebeșul-săsesc, care va purta numele: Clubul sportiv „Avântul” (C.S.A.), cu scopul de a cultiva toate ramurile de sport, ce se vor prevedea în statutele societății.

II.

Pentru funcționarea normală și legală a societății Secretarul prezintă un proiect de statute pe care Adunarea îl debatare articol cu articol și îl // primește în forma anexată la acest proces verbal.

III.

După primirea statutelor adunarea conform art. 25 lit. a. procedează la alegerea primului comitet, pe timp de 1 an.

Sunt aleși cu aclamație următorii: Dr. Simeon Vulcu, adv. ca președinte. Ioan Bumbea, prim cons., ca v președ. Ioan Lie, agr. regional ca secretar Solomon Duma, casier Aurel Neamțu, econom.

Ca reprezentanți ai diferitelor ramuri de sport, se aleg:

Pentru secția „tenis”: Dșoara Marioara Opincaru

” ” „patinaj”: ” Roma Medean

” ” „football”: căpitanul echipei de football

” ” „gimnastică la aparate”: Ioan Păcurar

” ” „călărit”: Locot Mândrescu

Ca supleanți se aleg dșoarele: Eliz Crișan și Irina Elecheș.

IV.

După alegere președintele Dr. S. Vulcu precia prezidiul adunării, la fel și membrii biroului

⁷⁰ MMIRSBD, *Registrul cu procese-verbale al Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș (1923-1928)*, nr. inv. 4983/D. 384, p. 1-3.

Activitatea Clubului Sportiv „Avântul” din Sebeș în perioada 1923-1933

Iar adunarea însărcinează biroul cu semnarea actului de constituire, a statutelor și cu îndeplinirea tuturor formalităților pentru ca societatea, să fie recunoscută ca persoană morală și să i se aprobe funcționarea.

V.

Scopul adunării fiind atins, președintele mulțumește // celor prezenți pentru participare și declară adunarea de constituire de închisă.

Președinte

Secretar
Ioan Lie

Membrii verificatori

Prezenți la adunarea de constituire:

1. Dna Rozalina Bumbea	21. Dl. Ioan Lie
2. ” Elisaveta Trifan	22. ” Aurel Neamțu
3. Dșoara Veturia Groze	23. ” Ieronim Trifan
4. ” Eliz Crișan	24. ” Nicolae Maniu
5. ” Roma Medean	25. ” Simion Oana
6. ” Marioara Opincariu	26. ” Ioan Păcurar
7. ” Irina Elekes	27. ” Nicolae Lupu
8. ” Marioara Maniu	28. ” Locot. Mândrescu
9. ” Asineta Maniu	29. ” Sublt. Bușilă
10. ” Veta Maniu	30. ” Ion Muntean
11. ” Emilia Sârbu	31. ” Zaharie Tecău
12. ” Florica Sârbu	32. ” Ioan Raceanu
13. ” Melania Ursu	33. ” Victor Selăgian
14. ” Marioara Radu	34. ” Geraldo Venturini
15. ” Oltean	35. ” Ioan Frâncu
16. ” Anuța Muntean	36. ” Ștefan Țurțuman
17. Dl. Dr. S. Vulcu	
18. ” Ioan Bumbea	
19. ” Ioan Duvlea	
20. ” Solomon Duma	

Președinte

Secretar
Ioan Lie

LISTA ABREVIERILOR

AAR-SI	- Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice. Academia Română. București.
ActaArchHung	- Acta Archaeologica. Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapesta.
ActaHASH	- Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapesta.
ActaMN	- Acta Musei Napocensis. Muzeul de Istorie a Transilvaniei. Cluj-Napoca.
Adevărul	- Adevărul. București.
AÉ	- Archaeologiai Értesítő a Magyar régészeti, művészt-történeti és éremtani társulat tudományos folyóirata. Budapesta.
AF	- Altorientalische Forschungen. Institut für Archäologische Wissenschaften, Abteilung Vorderasiatische Archäologie. Berna.
AH	- Archaeologia historica. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Brno.
AHY	- Austrian History Yearbook. Center for Austrian Studies. Minneapolis MN.
AIEFCB	- Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. Academia Română, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. București.
AIAC	- Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca. (este continuat de AIIGB).
AIIAI/AIIX	- Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” Iași (din 1990 Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” Iași).
AIIGB	- Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca. (continuă AIAC).
AIIN	- Anuarul Institutului de Istorie Națională. Cluj-Sibiu.
AISC	- Anuarul Institutului de Studii Clasice. Cluj.
AJPA	- American Journal of Physical Anthropology. The Official Journal of the American Association of Physical Anthropologist. Baltimore.
Alba-Iulia	- Alba-Iulia. Alba Iulia.
Aluta	- Aluta. Studii și comunicări - Tanulmányok és Közlemények. Sfântu Gheorghe.
AM	- Arheologia Moldovei. Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” Iași.
AMM	- Acta Moldaviae Meridionalis. Muzeul Județean Vaslui.
Anatolia Antiqua	- Anatolia Antiqua. L'Institut Français d'Études Anatoliennes d'Istanbul.
AnB	- Analele Banatului. Muzeul Național al Banatului (serie nouă). Timișoara.
Anistoriton	- Anistoriton / <i>Ανιστόριτον</i> . History and Archaeology Journal. Digital Journal (Grecia).

Lista abrevierilor

- Annales** - Annales. Économies, Sociétés, Civilisations. École des Hautes Études en Sciences Sociales. Paris.
- Antaeus** - Antaeus. Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapesta.
- AntAfr** - Antiquités africaines. Université de Provence. Paris.
- AnUB-ŞP** - Analele Universităţii din Bucureşti. Seria Ştiinţe Politice. Universitatea din Bucureşti.
- AO** - Arhivele Olteniei. Serie nouă. Institutul de Cercetări Socio-Umane. Craiova.
- Apulum** - Apulum. Acta Musei Apulensis. Muzeul Naţional al Unirii Alba Iulia.
- ArhMed** - Arheologia Medievală. Reşiţa. Cluj-Napoca.
- ArhVestnik** - Arheološki Vestnik. Institut za arheologijo. Ljubljana.
- Arts of Asia** - Arts of Asia. The Asian Arts & Antiques Magazine. Hong Kong.
- Astra Sabesiensis** - Astra Sabesiensis. Despărţământul Astra „Vasile Moga” Sebeş.
- AUASH** - Annales Universitatis Apulensis. Series Historica. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- Banatica** - Banatica. Muzeul de Istorie al judeţului Caraş-Severin. Reşiţa.
- BAR** - British Archaeological Reports (International Series). Oxford.
- BB** - Bibliotheca Brukenthal. Muzeul Naţional Brukenthal. Sibiu.
- BCH** - Bulletin de correspondance hellénique. L’Institut de correspondance hellénique d’Athenes. Atena.
- BCŞS** - Buletinul Cercurilor Ştiinţifice Studenteşti. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- BECh** - Bibliothèque de l’école des chartes. Revue d’érudition. Paris.
- BerRGK** - Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt pe Main.
- BHAB** - Bibliotheca Historica et Archaeologica Banatica. Muzeul Banatului Timişoara.
- BJJS** - The British Journal of Sociology. London School of Economics and Political Science. University of London.
- BMA** - Bibliotheca Musei Apulensis. Muzeul Naţional al Unirii Alba Iulia.
- BOR** - Biserica Ortodoxă Română. Patriarhia Română. Bucureşti.
- Boabe de grâu** - Boabe de grâu. Revistă de cultură. Bucureşti.
- BR** - Budapest Régiségei. Budapesti Történeti Múzeum. Budapesta.
- Britannia** - Britannia: A Journal of Romano-British and Kindred Studies. Society for the Promotion of Roman Studies. Londra.
- Brukenthal** - Brukenthal. Acta Musei. Muzeul Naţional Brukenthal. Sibiu.
- BS** - Balkan Studies. Institute for Balkan Studies in Thessaloniki. Salonic.
- BSNR** - Buletinul Societăţii Numismatice Române. Bucureşti.
- BTh** - Bibliotheca Thracologica. Institutul Român de Tracologie. Bucureşti.
- BudRég** - Budapest Régiségei. Budapesti Történeti Múzeum. Budapesta.

CAC	- Central Asia and Caucasus. Institute for Central Asian and Caucasian Studies. Luleå (Sweden). Institute of Strategic Studies of the Caucasus. Baku (Azerbaijan).
Carpații	- Carpații: Vânătoare, pescuit, chinologie. Cluj.
Castrum	- Castrum. A Castrum Bene Egyesület Hírlevele. Budapesta.
CCA	- Cronica cercetărilor arheologice. București.
Cercetări arheologice	- Cercetări arheologice. Muzeul Național de Istorie a României. București.
Chronica	- Chronica: annual of the Institute of History. University of Szeged.
Cibinium	- Cibinium. Analele Muzeului Etnografic „ASTRA”. Complexul Muzeal „ASTRA”. Sibiu.
CN	- Cercetări Numismatice. Muzeul Național de Istorie a României. București.
CNA	- Cronica Numismatică și Arheologică. Foaie de informații a Societății Numismatice Române. București.
CP	- Classical Philology. A Journal Dedicated to Research in Classical Antiquity. Chicago.
Crisia	- Crisia. Culegere de materiale și studii. Muzeul Țării Crișurilor. Oradea.
Dacia	- Dacia. Recherches et découvertes archéologiques en Roumanie. Nouvelle série: Revue d'archéologie et d'histoire ancienne. București.
Denarius	- Denarius. Slovenské národné múzeum - historické múzeum. Bratislava.
Der Unterwald	- Der Unterwald. Sebeș.
DolgCluj	- Dolgozatok az Erdély Nemzeti Múzeum Érem - és Régiségtárából. Kolosvár (Cluj).
EDR	- Ephemeris dacoromana. Annuario dell'Accademia di Romania. Roma.
EHQ	- European History Quarterly. Sage Publications. New York.
EO	- Etnograficheskoye obozreniye. Institut etnologii i antropologii RAN. Moscova.
Erdély Múzeum	- Erdély Múzeum. Erdélyi Múzeum-Egyesület. Cluj-Napoca.
Études balkaniques	- Études balkaniques. Cahiers Pierre Belon. Association Pierre Belon. Paris.
European Archaeology	- European Archaeology/online. București.
FBW	- Fundberichte aus Baden-Württemberg. Stuttgart.
FI	- File de Istorie. Muzeul de Istorie Bistrița (continuată de <i>Revista Bistriței</i>).
FolArch	- Folia Archaeologica. Magyar Történeti Múzeum. Budapesta.
FUrb	- Forma Urbis. Roma.
Gasyrlar avazy	- Gasyrlar avazy. Ekho vekov. Kazan.
Germania	- Germania, Römisch-Deutscher Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt am Main.
GM	- Golos minuvshogo. Federal'noye gosudarstvennoye byudzhethnoye obrazovatel'noye uchrezhdeniye vysshego obrazovaniya Kubanskiy gosudarstvennyy universitet. Krasnodar.
Godišnjak	- Godišnjak. Jahrbuch Knjiga. Sarajevo-Heidelberg.

Lista abrevierilor

HEI	- History of European Ideas. International Society for the Study of European Ideas. Londra.
Hierasus	- Hierasus. Muzeul Județean Botoșani.
Hiperborea Journal	- Hiperborea Journal. Societatea de Istorie Balcanică. București.
HOMÉ	- A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. Miskolc.
HSCP	- Harvard Studies in Classical Philology. Harvard University. Cambridge (SUA).
IIER	- Issues in Educational Research. Western Australian Institute for Educational Research Inc. New South Wales, Australia.
IJESE	- International Journal of Environmental & Science Education. Kazan.
IJL	- International Journal of Linguistics. Makrothink Institute. Las Vegas.
IPH	- Inventaria Praehistorica Hungarie. Budapesta.
Istoricheskie	- Istoricheskie, filosofskie, politicheskie i yuridicheskie nauki, kulturologiya i iskustvovedenie. Voprosy teorii i praktiki. Tambov.
Izvestiya ASU	- Izvestiya. Altayskiy gosudarstvennyy universitet. Barnaul.
Jászkunság	- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület. Szolnok.
JHE	- Journal of Human Evolution. Elsevier.
JRGZM	- Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums zu Mainz.
Közlemények	- Közlemények az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem - és Régiségtárából. Cluj.
KST	- Kazı Sonuçları Toplantısı. Ankara.
Kubaba	- Kubaba. Faculdade de Ciências Sociais e Humanas, Universidade Nova de Lisboa.
Lumea nouă	- Lumea nouă. București.
Lupta	- Lupta. Iași.
Mannus	- Mannus. Gesellschaft für Deutsche Vorgeschichte. Leipzig.
Maqarnas	- Muqarnas Online. An Annual on the Visual Cultures of the Islamic World. Cambridge.
Marisia	- Marisia. Muzeul Județean Târgu Mureș.
MCA	- Materiale și cercetări arheologice. București.
ME	- Memoria Ethnologica. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Maramureș. Baia Mare.
MEFRA	- Mélanges de l'École française de Rome - Antiquité. Roma.
MEJSR	- Middle-East Journal of Scientific Research. International Digital Organization for Scientific Information. Deira, Dubai.
MFME	- A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Studia Archaeologica. Szeged.
Mir nauki	- Mir nauki, kulturni, obrazovania. Gorno-Altaysk.
MN	- Muzeul Național. Muzeul Național de Istorie a României. București
Mots	- Mots. Les langages du politique. ENS Editions. Paris.
Muzeológia	- Muzeológia a kultúrne dedičstvo. Univerzita Komenského v Bratislave.
Múzeum	- Slovenské národné múzeum. Bratislava.

Natura	- Natura. Revistă pentru răspândirea științei. București.
NK	- Národní knihovna: knihovnická revue. Národní knihovna České republiky. Praga.
Numizmatika	- Numizmatika. Slovenská numizmatická spoločnosť. Bratislava.
PA	- Patrimonium Apulense. Direcția Județeană pentru Cultură Alba. Alba Iulia.
PBF	- Prähistorische Bronzefunde. München.
PolSci	- Romanian Journal of Political Science. Societatea Academică din România. București.
Pontica	- Pontica. Muzeul de Istorie Națională și Arheologie. Constanța.
PQCS	- Philippine Quarterly of Culture and Society. University of San Carlos. Cebu.
PZ	- Prähistorische Zeitschrift. Deutsche Gesellschaft fuer Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte, Institut für Prähistorische Archäologie. Berlin.
Rațiunea	- Rațiunea. Revistă bilunară de liberă cugetare. București.
RB	- Revista Bistriței. Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud. Bistrița (continuă File de Istorie).
RES	- Review of European Studies. Canadian Center of Science and Education. Toronto.
RevHisto	- Revista de Historiografia. Instituto de Historiografía Julio Caro Baroja. Universidad Carlos III de Madrid.
RHA	- Revue historique des armées. Ministère de la Défense. Paris.
RHSEE/RESEE	- Revue historique du sud-est européen. Academia Română. București, Paris (din 1963 Revue des études sud-est européennes).
RI	- Revista de Istorie (din 1990 Revista istorică). Academia Română. București.
RIR	- Revista istorică română. Institutul de Istorie Națională din București.
RMM-MIA	- Revista muzeelor și monumentelor. Monumente Istorice și de Artă. București.
Romantisme	- Romantisme. Revue du dix-neuvième siècle. Editeur Armand Colin. Paris.
România liberă	- România liberă. București.
Rossiyskaya istoriya	- Rossiyskaya istoriya. Akademicheskiy nauchno-izdatel'skiy, proizvodstvenno-poligraficheskiy i knigorasprostranitel'skiy tsentr Nauka. Moscova.
RRH	- Revue Roumaine d'Histoire. Academia Română. București.
RRSE	- Revista română de studii eurasiatice. Centrul de Studii Eurasiatice, Universitatea „Ovidius” Constanța.
SA	- Sociological Analysis. Oxford University Press. Oxford.
SAA	- Studia Antiqua et Archaeologica. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
SAI	- Studii și articole de istorie. Societatea de Științe Istorice și Filologice a RPR. București.
SArcheologiczne	- Sprawozdania Archeologiczne. Instytut Archeologii i Etnologii PAN. Cracovia.

Lista abrevierilor

Sargetia	- Sargetia. Acta Musei Devensis. Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.
SC	- Studii și comunicări. Asociația Folcloriștilor și Etnografilor din județul Sibiu (din 1992 devine Studii și Comunicări de Etnologie).
SCB	- Studii și cercetări de bibliologie. Academia RPR. București.
SCIV(A)	- Studii și cercetări de istoria veche. București (din 1974, Studii și cercetări de istorie veche și arheologie).
SCN	- Studii și Cercetări de Numismatică. Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București.
SJ	- Saalburg Jahrbuch. Bericht des Saalburg Museum. Mainz am Rhein.
SJAHSS	- Scholars Journal of Arts, Humanities and Social Sciences. Scholars Academic and Scientific Publishers (SAS).
SlovArch	- Slovenská Archeológia. Nitra.
SlovNum	- Slovenská numizmatika. Národný numizmatický komitet Slovenskej republiky a Archeologický ústav SAV. Nitra.
SM	- Svobodnaya mysl. Obshchestvo s ogranichennoy otvetstvennost'yu Politizdat. Moscova.
SMIM	- Studii și materiale de istorie modernă. Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române. București.
SMIMed	- Studii și materiale de istorie medie. Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române. București.
Socialismul	- Socialismul. București.
SP	- Studii de Preistorie. Asociația Română de Arheologie. București.
SS	- The Social Sciences. Western Social Association. Dubai.
Stâna	- Stâna. Revistă profesională și de cultură. Organ al oierilor din întreaga țară. Poiana Sibiului.
Steaua	- Steaua: literară, artistică și culturală. Uniunea Scriitorilor din România. Cluj-Napoca.
StudiaTC	- Studia Theologia Catholica. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
StudiaUBBH	- Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
Studii	- Studii. Revistă de istorie. (din 1974 Revista de istorie și din 1990 Revista istorică). Academia Română. București.
Suceava	- Anuarul Muzeului Județean Suceava.
SUCH	- Studia Universitatis Cibiniensis, Serie Historica. Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu.
Syria	- Syria. Archéologie, art et histoire. Revue d'art oriental et d'archéologie. Institut français du Proche-Orient.
Századok	- Századok. A Magyar Történelmi Társulat folyóirata. Budapest.
TAD	- Türk Arkeoloji Dergisi. Ankara.
Telegraphul	- Telegraphul. București.
Terra Sebus	- Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis. Muzeul Municipal „Ioan Raica” Sebeș.
Thraco-Dacica	- Thraco-Dacica. Institutul Român de Tracologie. București.
Transilvania	- Transilvania. Centrul Cultural Interetnic Transilvania. Sibiu.

Tyragetia	- Tyragetia. Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Chișinău.
UPA	- Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie. Berlin.
Vestnik Moskovskaya	- Vestnik Moskovskaya gosudarstvennaya khudozhestvenno-promyshlennaya akademiya imeni S. G. Stroganova. Moscova.
Vestnik Omskogo	- Vestnik Omskogo universiteta. Seriya Istoricheskiye nauki. Omskij Gosudarstvennyj Universitet. Omsk.
Vestnik Tatarskogo	- Vestnik Tatarskogo gosudarstvennogo gumanitarno-pedagogicheskogo universiteta. Filologija i kul'tura. Kazan.
VI	- Voprosy istorii. Institut russkoy istorii Rossiyskoy akademii nauk. Moscova.
VF	- Voprosy filosofii. Izdatel'stvo «Nauka». Moscova.
VTT	- Veszprémi Történelmi Társaság és Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság kiadványa. Veszprém.
WASJ	- World Applied Sciences Journal. International Digital Organization for Scientific Information. Deira, Dubai.
Xenopoliana	- Xenopoliana. Buletin al Fundației Academice „A. D. Xenopol” Iași.
Ziridava	- Ziridava. Muzeul Județean Arad.